

DEİK DIŞ EKONOMİK İLİŞKİLER KURULU
FOREIGN ECONOMIC RELATIONS BOARD

KÜRESEL

DÜNYA

NİSAN 2017

Lüksemburg ile işbirliğinde yeni hedef 1 milyar ABD Doları

Türkiye-Lüksemburg İş Forumu, 20 Mart 2017 tarihinde İstanbul'da gerçekleştirildi. Lüksemburg Başbakan Yardımcısı ve Ekonomi Bakanı Etienne Schneider ile T.C. Ekonomi Bakanı Nihat Zeybekci'nin katılımlarıyla gerçekleştirilen Türkiye-Lüksemburg Üçüncü Dönem JETCO Toplantısı kapsamında düzenlenen İş Forumu'na, DEİK Başkanı Ömer Cihad Vardan, DEİK/Türkiye-Lüksemburg İş Konseyi Başkanı Pınar Eczacıbaşı ile Türk ve Lüksemburg iş dünyası temsilcileri katıldı.

"Avrupalı yatırımcı için temel haklar önemli"

DEİK tarafından İstanbul'da düzenlenen Türkiye-Lüksemburg İş Forumu'nda konuşan Schneider, yatırım için istikrar ve öngörülebilirliğin önemine değinerek, "Öngörülebilir-

Türkiye-Lüksemburg Üçüncü Dönem JETCO Toplantısı kapsamında düzenlenen İş Forumu'nda başta lojistik ve finans olmak üzere birçok sektörde, Türkiye ile Lüksemburg arasındaki iş fırsatları ele alındı.

lik ve istikrar olmadan yatırım yapılamaz. Hukukun üstünlüğü, temel haklar ve ifade özgürlüğü her ülkede önemsen konudur. Lüksemburglu ve Avrupalı yatırımcılar için bunlar çok önemli" ifadelerini kullandı.

Schneider, ikili ekonomik ve ticari ilişkilerin derinleştirilmesi için olumlu ve yapıcı ilişkinin önemine vurgu yaparken, her iki ülkenin finans sektöründe işbirliğini geliştirme gerektiğini söyledi. GSYİH'sının yüzde 25'ini finans sektörü oluştursa da, Lüksemburg'un bilgi teknolojileri, çelik sanayi, yenilenebilir enerji ve otomotiv sektörlerinde de gelişiminin dikkate değer

olduğunu vurgulayan Lüksemburg Başbakan Yardımcısı, güven ve istikrarın yatırım açısından önemini vurguladı. Başbakan Yardımcısı Schneider, Türkiye ile bazı AB üye ülkeleri arasında son dönemde yaşanan gerilimin, en yakın zamanda son bulacağını umduklarını ifade ederken, tüm ortaklar ve paydaşlar arasında iletişim kanallarının açık tutulması gerektiğini hatırlattı.

"Lojistik ve finans alanında işbirliği artabilir"

Formunda konuşan T.C. Ekonomi Bakanı Nihat Zeybekci ise, iki ülke arasındaki 200 milyon ABD Dolarlık

60 LÜKSEMBURG
MİLYON ABD DOLARI
Türkiye'nin Lüksemburg'a ihracatı

194 LÜKSEMBURG
MİLYON ABD DOLARI
Toplam ticaret hacmi

ticaret hacmine 15 yılda ulaşılabil-
diğini, 1 milyar ABD Dolarlık hedefe kısa sürede ulaşılacağını söyledi. Ülkede bulunan toplam konut miktarının yüzde 40'ını yenilemek konusunda istekli, enerjide 200 milyar ABD Doları hacminde potansiyele sahip başka bir ülke olmadığını hatırlatan Zeybekci, iki ülke arasında lojistik ve finans konusunda işbirliklerinin artmasını beklediklerini belirtti. Lüksemburg'un Türkiye'deki en büyük beşinci doğrudan yatırımcı ülke olduğunu hatırlatan

Bakan Zeybekci, Türkiye-AB ekonomik ilişkilerinde çok tarihi bir noktaya ulaşıldığını sözlerine ekledi. Gümrük Birliğinin derinleştirilmesi süreci ile Türkiye ve AB ekonomik ilişkilerinin kapsayıcılığının artacağına dikkat çeken Bakan Zeybekci ayrıca, Lüksemburg Hükümeti'ne 15 Temmuz'daki net tavır için teşekkür etti.

Türkiye-Lüksemburg İş Forumu'nda konuşan DEİK Başkanı Vardan ise Türkiye ile Lüksemburg arasında özellikle lojistik, finans, eko-

teknoloji, yenilenebilir enerji, uzay teknolojileri, biyoteknoloji ve inovatif teknolojiler alanlarında büyük fırsatlar olduğuna inandığını söyledi. Türkiye'nin uluslararası yatırımlar ve yatırımcılar için önemli bir merkez; üçüncü ülkelerde işbirliği için de önemli bir geçiş ülkesi olduğunu hatırlatan Vardan, "Avrupa'daki firmalar, Afrika, Ortadoğu ve Orta Asya'daki yatırımlarını ve operasyonlarını Türkiye üzerinden yönetiyor ve Türkiye ile ortaklık kuruyorlar" dedi.

DEİK/Türkiye-Lüksemburg İş Konseyi Başkanı Pınar Eczacıbaşı Türkiye ile Lüksemburg arasındaki ticaret hacminin potansiyelin altında olduğunu ve geliştirilmesi gerektiğini vurguladı. Eczacıbaşı üçüncü ülkelerde işbirliğine de önem verdiklerini kaydetti.

TÜRKİYE İLE MİSİR ARASINDAKİ EKONOMİK İLİŞKİLERDE YENİ ADIM

15'nci Türkiye-Mısır İş Konseyi Ortak Toplantısı Kahire'de gerçekleştirildi

DEİK/Türkiye-Mısır İş Konseyi Başkanı Mesut Toprak'ın başkanlığındaki Türk iş dünyası heyeti uzun bir aranın ardından, 12 Mart 2017 tarihinde Mısır'ın başkenti Kahire'yi ziyaret etti. İş Konseyi ziyareti kapsamında heyet, T.C. Kahire Maslahatgüzarı Ali Rıza Güney'in ev sahipliğinde düzenlenen çalışma kahvaltısında Mısır'da yatırımları olan Türk firma temsilcileriyle bir araya geldi. Güney, heyet ile Mısır'daki mevcut ilişkiler ile ilgili paylaşımlarda bulundu. Sonrasında düzenlenen 15'nci Türkiye-Mısır İş Konseyi Ortak Toplantısı ise, DEİK'in karşı kanat kuruluşu Mısırlı İşadamları Derneği'nde (EBA) gerçekleştirildi. Toplantıya, Kahire Maslahatgüzarı Ali Rıza Güney'in yanı sıra Kahire Ticaret Müşaviri Bora Esen, Konsey Eş Başkanı Adel Abdou El-lamei, EBA Başkanı Ali Helmy Eissa ile Mısır Sanayi Kalkınma Otoritesi (IDA) Başkan Yardımcısı Magdy Ghazi ve Derneğin Yönetim Kurulu Üyeleri katıldı.

"İşbirliği, iki ülke için de kazanç"

Toplantıda konuşan DEİK/Türkiye-Mısır İş Konseyi Başkanı Mesut Toprak, DEİK'in Afrika'da 39 İş Konseyi ile çalışmalarına hız kesmeden devam ettiğini belirtti. Türkiye'nin 10 yılı aşkın süredir yürüttüğü Afrika Açılımı politikasında Mısır ile ticari ve ekonomik işbirliğinin önemini vurgulayan Toprak, "Bulduğumuz ortak coğrafyada, Türkiye ve Mısır'ın işbirliği, her iki ülke açısından da stratejik önem taşıyor" dedi.

2.7 MİSİR
MİLYAR ABD DOLARI
Türkiye'nin Mısır'a ihracatı

4.1 MİSİR
MİLYAR ABD DOLARI
Toplam ticaret hacmi

şıyor" dedi.

DEİK/Eğitim Ekonomisi İş Konseyi Başkanı ve DEİK/Türkiye-Mısır İş Konseyi Başkan Yardımcısı Mustafa Aydın ise, "Mısır bulduğumuz coğrafyada kültürel gücüyle önemli bir ortağımız. Bundan dolayı, Mısır ile ekonomik ve kültürel parametreleri güçlü tutarak daha sağlam ortaklığımız olacaktır" dedi.

"Türkiye ile ortak proje yapmalıyız"

Toplantının açış konuşmasını gerçekleştiren EBA Başkanı ve Konsey Eş Başkanı Adel Abdou El-lamei ise, Türkiye-Mısır İş Konseyi'nin uzun bir aradan sonra tekrar bir araya gel-

mesinden mutluluk duyduklarını ve Konsey olarak ortak faaliyetler geliştirmek istediklerini dile getirdi. Mısır Sanayi Kalkınma Otoritesi Başkan Yardımcısı Magdy Ghazi Mısır'daki mevcut Türk yatırımlarına değinerek, güncel yatırım fırsatları ile ilgili detaylı bilgilendirmelerde bulundu ve Türk yatırımcılarını Mısır'a yeni yatırım yapmaya davet etti. 15'nci Türkiye-Mısır İş Konseyi Ortak Toplantısı'nda ayrıca, iki ülke arasında yatırımların artması ve daha çok istihdam sağlanması için elverişli yatırım ortamının oluşturulması gerektiğinin altı çizildi.

DEİK Başkanı Vardan:

Yeşil pasaport önemli bir adım

İhracata destek amacıyla 1 milyon ABD Doları üzerinde ihracat yapan firmaların yetkililerine verilecek yeşil pasaport uygulaması resmen başladı. Buna göre, 3 yıllık ortalama ihracatı 1-10 milyon ABD Doları arasında olan ihracatçı şirketin bir yetkilisi için, 100 milyon ABD Doları üzerinde ihracatı olan firmaların beş yetkilisi için yeşil pasaport düzenlenecek.

Konuyla ilgili değerlendirmede bulunan DEİK Başkanı Ömer Cihad Vardan, ihracatçıya yeşil pasaport verilecek olmasının, Türkiye'nin ihracatını artırma gayretleri kapsamında çok önemli bir adım olduğunu belirtti: "Konunun olumlu bir şekilde nihayete erdirilmiş olmasından mutluluk duyuyorum. Uygulama kapsamında iş dünyamız, ihracatımızın yaklaşık yarıya yakınına yaptığımız AB ülkeleri başta olmak üzere, umuma mahsus pasaporta sahip Türk vatandaşlarına vize uygulayan birçok ülkeye vize engeli olmadan girme imkanına erişecek. Bunun da ülkemizin ileriye dönük ihracat hedeflerine ulaşmasına önemli katkı sağlayacağına inanıyorum. Ekonomi Bakanımız Sayın Nihat Zeybekci başta olmak üzere, Ekonomi Bakanlığımıza, ilgili tüm Bakanlıklarımıza ve Hükümetimize teşekkür ediyorum."

TARIM SEKTÖRÜNDEN 300 TÜRK VE AFRIKALI İŞ İNSANI KATILACAK

DEİK, Afrika ile ikinci büyük Zirve'ye hazırlanıyor

Afrika ile Türk iş dünyalarının bir araya geleceği ikinci büyük Afrika Zirvesi, Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'ın katılımlarıyla, Afrika Birliği, T.C. Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı, Türkiye Tarım Kredi Kooperatifleri Merkez Birliği, Türk Hava Yolları ve DEİK işbirliğinde, 27-28 Nisan 2017 tarihlerinde Antalya'da gerçekleştirilecek. Türkiye-Afrika Tarım Bakanları Birinci Toplantısı çerçevesinde gerçekleştirilecek Türkiye-Afrika Tarım İş Forumuna, halihazırda DEİK'in 39 ülkede bulunan Afrika İş Konseylerinin yanı sıra, tarım sektöründe faaliyet gösteren 300 Afrikalı iş insanının katılımı bekleniyor.

Forum kapsamında, "Türkiye-Afrika Kırsal Kalkınma İşbirliği ve Gıda Güvenliği" konulu resmi heyetlerin katılacağı tematik oturumun gerçekleştirilmesi öngörü-
lüyor. Türk ve Afrikalı iş insanlarının birebir görüşmeler gerçekleştireceği İş Forumu'nda ise tarım sektörü alanında yeni işbirlikleri karşılıklı olarak ele alınacak. Forum kapsamında, Türk girişimcileri tarafından Afrika'da tarım alanında yürütülen projeler ve planlanan yatırımların Hükümet ve özel sektör yetkilileri tarafından tartışılacağı 8 paralel oturum gerçekleştirilecek. 25 ülkeden 30 Bakan, 44 delege ve 9 uluslararası kurum temsilcisinin katılacağı Zirve, Afrika'da siyasi, sosyal ve ekonomik bütünleşmenin sağlanması, kalkınmanın hızlandırılması, barış ve istikrarın korunması, demokrasi ile iyi yönetim ek-

seninde Türk ve Afrikalı iş dünyaları arasında işbirliklerini hedefliyor.

T.C. Ekonomi Bakanlığı tarafından yürütülen Afrika ile Ticari ve Ekonomik İlişkilerin Geliştirilmesi Stratejisi kapsamında DEİK/Türkiye-Afrika İş Konseyleri, Afrikakıtasına yönelik olarak ticaret heyeti programları düzenliyor ve kıtasal, bölgesel, sektörel konferans ve forumlara katılım sağlıyor. Etkinliklerde, Afrika'daki siyasi liderler ve üst düzey karar alıcılar ile önemli fon ve proje portföylerinin yöneticileri, iki tarafın önde gelen iş insanları bir araya gelerek Kıta'nın geleceğini tartışıyor ve işbirliklerinin oluşturulmasını sağlıyor.

Hatırlanacağı üzere, 2-3 Kasım 2016 tarihlerinde İstanbul'da Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan, Afrika Birliği'nin önceki Dönem Başkanı Çad'ın Devlet Başkanı Id-riss Déby İtno'nun katılımı ile, Afrika Birliği, Ekonomi Bakanlığı ve DEİK'in ev sahipliğinde gerçekleştirilen Türkiye-Afrika İş ve Yatırım Zirvesi, binlerce Afrikalı ve Türk iş insanını bir araya getirmişti. Kasım ayındaki Zirve'de alınan kararlardan biri de, özellikle tarım ve enerji alanlarındaki ortaklıkları geliştirmek için, sektörel işbirliklerini geliştirici faaliyetler gerçekleştirilmeydi. Alınan karar çerçevesinde 27-28 Nisan 2017 tarihlerinde Antalya'da gerçekleştirilecek Zirve, tarım alanında özel sektör ve kamu kesimini bir araya getirecek platformların oluşturulması adına büyük önem taşıyor.

Türkiye-Ukrayna ilişkilerinde yeni dönem

Türkiye ile Ukrayna arasındaki ilişkilerin Serbest Ticaret Anlaşması, Yatırımların Karşılıklı Korunması, Vergi Anlaşmaları ile bir üst seviyeye taşınması bekleniyor.

Sayfa 02

Yükseköğretim Zirvesi düzenlendi

Avrasya Üniversiteler Birliği'nin ikincisini düzenlediği Avrasya Yükseköğretim Zirvesi (EURIE) İstanbul'da gerçekleştirildi.

Sayfa 04

DEİK merceğinden Ortadoğu ülkeleri

DEİK/Orta Doğu-Körfez Bölge Koordinatörlüğü tarafından hazırlanan bölge raporunda, 2017 yılında Orta Doğu ülkeleri ile ekonomik ilişkilerin seyrini ele alınıyor.

Sayfa 04

2016 yılı büyüme değerlendirmesi

DEİK Başkanı Ömer Cihad Vardan, ekonominin son çeyrekte beklentinin üzerinde büyümesini olumlu olarak değerlendirdi.

Sayfa 04

Türkiye ile Ukrayna arasındaki ilişkilerin Serbest Ticaret Anlaşması, Yatırımların Karşılıklı Korunması, Vergi Anlaşmaları ile bir üst seviyeye taşınması bekleniyor.

DEİK ev sahipliğinde düzenlenen Türkiye-Ukrayna İş Forumu, Ukrayna Başbakanı Volodymyr Groysman, T.C Başbakan Yardımcısı Mehmet Şimşek, Ukrayna Ekonomik Kalkınma ve Ticaret Bakanı Stepan Kubiv, Ukrayna Başbakan Yardımcısı ve Bölgesel Kalkınma, İnşaat ve Bayındırlık Bakanı Gennadiy Zubko, Ukrayna Gıda ve Tarım Politikaları Bakanı Taras Kutovyi, Ukrayna Bilim ve Eğitim Bakanı Lilia Hrynevych, Ukrayna Ticaret ve Sanayi Odası Başkanı Gennadiy Chyzhykov, DEİK Yönetim ve İcra Kurulu Üyesi Ebru Özdemir ve DEİK/Türkiye-Ukrayna İş Konseyi Başkanı Ruşen Çetin'in katılımları ile 15 Mart 2017 tarihinde İstanbul'da gerçekleştirildi.

"Çalışabileceğimiz alanlar çok geniş bir yelpazede dağılıyor" Ukrayna Başbakanı Volodymyr Groysman, Forumun açışında yaptığı konuşmada Türkiye ile Ukrayna arasındaki diplomatik

Türkiye-Ukrayna ekonomik ilişkilerinde yeni dönem başladı

1.2

UKRAYNA

MİLYAR ABD DOLARI

Türkiye'nin Ukrayna'ya ihracatı

ilişkilerin tesisinde 25 yılın geride kaldığını hatırlattı. Başbakan Groysman, "Ukrayna ve Türkiye arasındaki ilişki son derece iyi durumda. İmzalanan anlaşma ile iki ülke vatandaşlarının kimlik kartı ile ülkelerimize karşılıklı geçiş kararı alındı. Çalışabileceğimiz alanlar uzay teknolojilerinden madene kadar, çok geniş bir yelpazede dağılıyor" dedi. Ukrayna'dan Türkiye'ye gelen turist sayısında büyük artış olduğuna değinen Başbakan Groysman, turizm gelir-

lerinde 3 milyar ABD Doları kadar bir hacim görülebileceğini ifade etti. Başbakan Groysman, Türkiye ile karşılıklı ekonomik gelişime inandığını belirterek, "ortak başarılarımıza inanıyorum. Anlaşmalar en kısa zamanda imzalanacak. Türkiye yenilikçi bir ülke, çok büyük imkanlara sahip bir ülke. Yatırımlar açısından iddialı, cesur olun" dedi. T.C Başbakan Yardımcısı Mehmet Şimşek ise, "Türkiye olarak Ukrayna ile ilişkilerimizi geliştirmek istiyoruz. Serbest Ticaret Anlaşması, Yatırımların Karşılıklı Korunması, Vergi Anlaşmaları ile ilişkilerin gelişeceğini inanıyoruz. Ukrayna öncelikli ülke olarak görüyoruz. 2008 yılında karşılıklı ticaretimizde 8 milyar ABD Doları büyüklüğü gördük. Ancak iki ülke arasında belirledi-

ğimiz karşılıklı ticaret hedefi 20 milyar ABD Doları" dedi. Başbakan Yardımcısı Şimşek sözlerini şöyle sürdürdü: "Ticaret hacmini geliştirebilmemiz, karşılıklı daha çok yatırım, daha çok ticaret demek. Ziyaretlerin yalnızca kimlikle olması bile ticareti ve yatırımı artıracaktır. Firmalarımız ihaleler ile de ilgileniyorlar". Türkiye'nin zor bir dönemi geride bıraktığına vurgu yapan Başbakan Yardımcısı Şimşek, "Ukrayna'dan gelecek yatırımlara açığız. AB ile Gümrük Birliğinin kapsamını genişletmeye yönelik olarak karşılıklı irade ortaya koyduk" dedi.

DEİK Yönetim ve İcra Kurulu Üyesi Ebru Özdemir ise, Türkiye ile Ukrayna arasındaki işbirliğine büyük önem verdiklerini ve iki ülkenin ortak bir vizyon paylaştığı-

3.8

UKRAYNA

MİLYAR ABD DOLARI

Toplam ticaret hacmi

na inandığını söyledi. İki ülkenin coğrafi olarak birbirini tamamladığını belirten Özdemir, "Ukrayna ve Türkiye olarak sadece Avrasya'da değil, Avrupa'da da stratejik bir köprü konumunda. Ülkelerimizin kalkınma ve istikrara ulaşmak için oluşturduğu stratejik vizyon, sadece ülkelerimize değil, tüm bölgeye yardımcı olacaktır" dedi. Türkiye ve Ukrayna'nın ikili ekonomik, ticari ve yatırım ilişkilerini çok hızlı olarak geliştirmesi gerektiğini vurgulayan Özdemir, iki ül-

ke arasındaki ikili ticaret hacminin gelişmesi için 2020 yılına kadar 20 milyar ABD Dolarlık bir hedef olduğunu hatırlattı. Türkiye ile Ukrayna arasındaki ekonomik ve ticari faaliyetlerin hukuki altyapının tamamlanması ile hız kazanacağına değinen Özdemir, "Bu çerçevede iki ülke arasındaki Serbest Ticaret Anlaşmasını tamamlamamız gerekiyor. İki ülke arasındaki güç birliği sadece ülkelerimiz için bir 'kazan-kazan' durumu değil; aynı zamanda tüm bölge için de bir artı değer oluşturmaktadır. Ve bunu çok hızlı yapmamız gerekiyor" dedi.

"Ukrayna ve Türkiye, birbirini tamamlayıcı ülkeler"

DEİK/Türkiye-Ukrayna İş Konseyi Başkanı Ruşen Çetin ise, Ukrayna ve Türkiye'nin tamamlayıcı ülkeler olduğunu hatırlattı ve iki ülke insanların gelenek-görenek ve yaşam şekillerinin birbirine çok benzediğini söyledi. Çetin, karşılıklı yatırımın ve ticaretin artması için Türk girişimcileri Ukrayna'ya, Ukraynalı işadamlarını da Türkiye'ye davet etti. Açış konuşmalarının ardından DEİK Kurucu Kuruluştaki Türk Müşavir Mühendisler ve Mimarlar Birliği (TürkMMMB) ile Ukrayna Müşavir Mühendisler Birliği ICEG arasında İyi Niyet Anlaşması imzalandı.

İş Konseyi'nin 25. kuruluş yıldönümünde Türkiye-İsrail ilişkileri

Türkiye-İsrail devlet ilişkilerinin geçmişi 70 yıla yakın olup, neredeyse İsrail devletinin yaşıyla eşittir. Zira Türkiye, kuruluşundan itibaren İsrail'i bağımsız bir devlet olarak tanıyan ilk ülkelerden bir tanesidir. Türkiye konumu, tarihi,

kültürel bağları ve ticaret gücü sayesinde gerek Avrupa, gerekse de Orta Doğu-Afrika bölgesinde tüm ülkelerle önemli ilişkileri olan bir ülkedir. Bu kapsamda İsrail ile ekonomik ilişkileri de zaman içerisinde gelişmiştir.

DEİK bünyesinde yer alan DEİK/Türkiye-İsrail İş Konseyi'nin kuruluşu 1994 yılına dayanır. DEİK'in ülkemizin dış ticareti ve özellikle ihracatının gelişmesine olan katkıları çok büyüktür ve iyi bilinmektedir. Özel sektörün dış ticareti geliştirme etkin bir şekilde organize olması, yeni piyasalara erişimi sağlamıştır. DEİK/Türkiye-İsrail İş Konseyi'nin de geçmişten bugüne aynı yönde büyük katkıları olmuştur.

Şüphesiz ekonomik ilişkileri, siyasi ilişkilerden bağımsız düşünmek mümkün değildir. Ülkemizin İsrail ile siyasi ilişkileri de zaman içerisinde zorlu dönemlerden geçmiştir. Buna rağmen karşılıklı ticaret ve ekonomik ilişkiler her dönemde artarak gelişmeye devam etmiştir. Geldiğimiz noktada iki ülkenin dış ticaret hacmi 5 milyar ABD Doları seviyelerini aşmıştır. Son iki yılda gerileyen emtia, özellikle petrokimya ürünleri fiyatları nedeniyle dış ticaret verilerinde aşağı yönlü bir hareket görülsede, esasen ticaret hacmi artmakta, ancak bu hareket birim fiyatlardan kaynaklanmaktadır.

EN SOMUT İŞBİRLİĞİ ALANI: DOĞALGAZ

Türkiye ve İsrail ticareti açısından bazı doğal avantajlar ön plana çık-

maktadır. Türkiye, Asya ve Avrupa arasında merkezi bir konumda yer alırken, İsrail Asya ve Afrika arasında yer almaktadır. Coğrafi yakınlığımız ve deniz yoluyla gelişen ticaret, karşılıklı ticaret hacmimizin de artmasına büyük katkı sağlamıştır. Gelecekte bu avantajı çok daha büyük projeler ve hedefleri gerçekleştirmek için kullanmak mümkündür. Bu çerçevede doğalgaz ticareti bunun en somut örneğidir. Dış ticaretimizde önemli bir husus ise, başta Türkiye olmak üzere iki ülkenin sattığı malların yaygın bir hacme, çok sayıda kaleme yayılmasıdır. Az sayıda mal grubu değil, çok sayıda mal grubu ticaretin temelini oluşturmaktadır. Bu da, ülkelerimiz arasında iş dünyasının kendi ihtiyaçları ve fırsatlarını değerlendirmek amaçlı olarak bir ilişki geliştirdiğini göstermektedir.

SİYASİ İLİŞKİLER ZORLU BİR SÜREÇTEN GEÇTİ

Türkiye, İsrail için gerek ithalat, gerekse de ihracat açısından ilk on ülke arasında yer almakta olup, İsrail'in önemli ticaret ortaklarından bir tanesidir. Türkiye'nin ekonomik büyüklüğü ve ilişkide olduğu diğer ülkelerin hacimleri nedeniyle İsrail, Türkiye açısından ilk onda yer almada da, yukarıda bahsedildiği gibi önemli bir ticaret ortağıdır. İki ülkenin karşılıklı sattığı mal grupları ise sanayi ürünleridir. Ülkemizden İsrail'e makineler, metal ürünler, otomotiv, tekstil başta olmak üzere bir çok değişik mal grubu ihraç edilmektedir. İsrail'den ithalatta ise petrokimya ürünleri başı çekmektedir.

Türkiye ile İsrail arasındaki siyasi ilişki 2010-2016 yılları arasında zorlu bir süreçten geçmiştir. Ancak gerek bu süreçte atılan adımlar, gerekse de 2017 yılında imzalanan mutabakat ile iki ülke hükümetleri artık ilişkilerin normalize edilmesi sağlamıştır. DEİK/Türkiye - İsrail İş Konseyi de, 2017'den itibaren bu anlayışa uygun olarak çalışmalarını sürdürmektedir. Bu bağlamda karşılıklı temaslara sıklaştırılmış ve gelecek döneme ilişkin bir çok faaliyet planlanmıştır. Bu çerçevede Karşı Kanat Kuruluşlarla görüşmeler yapılmış, ortak çalışma alanları müzakere edilmiştir. Yapılacak işler konusunda ortak bir yol haritası hazırlanmıştır.

Türkiye ile İsrail'in dış ticareti ve ekonomik ilişkilerini geliştirme konusunda yukarıda bahsedilen yaygın mal gruplarının ötesinde, daha gelişmiş teknoloji ürünleri, stratejik sektörler ve Türkiye'nin güçlü olduğu diğer sektörleri hedeflenmektedir. Bu kapsamda su, iletişim ve bilgi teknolojileri, medikal teknolojiler yanında; enerji, inşaat, turizm, ulaşım, finans sektörleri ile yeni teknoloji (start up), risk sermayesi alanları değerlendirilmektedir.

Yukarıda bahsedilen sektörlerden birkaç tanesine değinmek gerekirse; enerji (doğalgaz) en büyük potansiyel alanlarından birisidir. İsrail, kendi kıyılarında doğal gaz rezervleri bulmuş ve bunlardan birinden üretim yapmaya başlamıştır. Diğer alanlarla ilgili geliştirme çalışmaları devam etmektedir. İsrail'in kendi ihtiyacının üzerinde olan bu kapasitenin ticari olarak en verimli değerlendirilebileceği yolunun Türkiye'ye ve ülkemiz üzerinden Avrupa'ya satılmasıdır.

İki ülkenin ve DEİK/Türkiye-İsrail İş Konseyi'nin en önemli çalışma alanlarından biri bu olacaktır.

TURİSTLERİN İZLENİMLERİ BÜYÜK ÖNEM ARZ EDİYOR

Turizm sektörü de benzer ivmelenmeye konu olma potansiyeline sahip bir sektördür. İkili ilişkilerin yoğun olduğu geçmiş dönemlerde yaklaşık 600 bin İsrailli turist ülkemizi ziyaret etmekteydi. Ancak, 2010 yılından sonra bu rakam 100-150 binlere kadar geriledi. Son mutabakat döneminde ise turist sayısında artış hemen başladı. Esasen Türkiye'nin 35 milyonu aşan turist sayısı içerisinde kritik bir yeri olmasa da turizm sektörünü önemsiyoruz. Zira, ülkemize gelen turistlerin izlenimleri ve Türkiye ilişkileri dış ticaretin gelişmesinde önemli rol oynamaktadır. Önümüzdeki dönemde İsrailli turist sayısının 1 milyonu aşması mümkündür. Bu Türkiye genelinde büyük bir artış sağlamasa da, gerek İsrailli turistlerin daha çok gittiği destinasyonlardaki işletmelerimiz açısından (mikro düzeyde), gerekse de yukarıda bahsettiğimiz gibi karşılıklı ekonomik ilişkilerin gelişmesi açısından önemli bir katkı sağlayacaktır.

Bu çerçevede kuruluşunun 25'nci yıl dönümünü geride bıraktığımız İş Konseyimiz, Türkiye ile İsrail arasında mevcut olan ekonomik ve ticari ilişkileri bir adım daha ileriye götürmek üzere çalışmalarına devam edecektir. Bu çerçevede, iki ülkenin iş dünyaları tarafından belirlenmiş olan yol haritası temel alınarak, mevcut ticari ilişkilerin geliştirilmesi yönünde önemli bir çaba içerisinde olacaktır.

Hasan Akçakayalıoğlu
DEİK/Türkiye
İsrail İş Konseyi
Başkanı

Türkiye - İsviçre iş dünyası buluşmaları

DEİK Mart ayında İsviçre'de iki ayrı heyet ziyareti ve toplantı gerçekleştirildi. T.C. Zürih Başkonşolosluğu ev sahipliğinde, 15 Mart 2017 tarihinde T.C. Ekonomi Bakan Yardımcısı Fatih Metin, Türkiye'nin emin adımlarla yoluna devam ettiğini, yabancı yatırımcıların ülke ekonomisine güveninin tam olduğunu belirterek, 100 milyon ABD Doları ve üzeri yatırım

Toplantıya İsviçre'de yerleşik Türk iş insanları katılım sağladı. Toplantıda açış konuşmasını gerçekleştiren T.C. Ekonomi Bakan Yardımcısı Fatih Metin, Türkiye'nin emin adımlarla yoluna devam ettiğini, yabancı yatırımcıların ülke ekonomisine güveninin tam olduğunu belirterek, 100 milyon ABD Doları ve üzeri yatırım

yapacak şirketlere dünyada benzeri görülmedik teşvikler uyguladıklarını kaydetti.

"Türkiye zor bir süreçten geçti"

T.C. Bern Büyükelçisi İlhan Saygılı ise, İsviçre'nin inovasyonda dünyada birinci sırada olduğunu, bu imkandan iyi istifade edilmesi gerektiğini ve bu alandaki tecrübele-

rin Türkiye'ye aktarılması gerektiğini söyledi. DEİK Başkanı Ömer Cihad Vardan ise, DEİK/DTİK'in kuruluşunun 10'uncu yılında yaptığı faaliyetler hakkında ve çalışmaların süren strateji çalışması hakkında bilgiler paylaştı. DTİK Avrupa Komite Başkanı Suat Şahin, Türkiye'nin zor bir süreçten geçtiğine vurgu yaptı.

Danimarka ile iş ortaklığı gelişiyor

AB ülkeleri ile Türkiye arasında yıllardır süregelen yatırım ilişkileri ve ticari işbirlikleri Danimarka tarafında da giderek güçleniyor. Türkiye'nin bulunduğu bölgedeki istikrarsız yapının hüküm sürdüğü ülkelerin aksine, Türkiye ekonomik büyümesini sürdürüyor ve AB ile Gümrük Birliği'ni güncelleme sürecinde hızla ilerliyor. Danimarka Parlamento heyetinin Mart ayında gerçekleştirdiği Türkiye ziyareti ve silesiyle, 20 Mart 2017 tarihinde DEİK organizasyonu ile Türkiye'de yerleşik Danimarkalı firmaların ve Danimarka pazarı ile ilgilenen Türk firma temsilcileri bir araya geldi ve bir yuvarlak

masa toplantısı düzenlendi. Heyet Başkanlığını Danimarka Liberal Parti temsilcisi Peter Juel Jensen'in yaptığı toplantıya, Danimarka'nın Ankara Büyükelçisi Svend Olling ve İstanbul Başkonsolosu Jesper Kamp da katıldı. DEİK/Türkiye-Danimarka İş Konseyi Başkanı Alper Önoğlu, Türkiye'yi Avrupa'nın bir parçası olarak gördüklerini, Kopenhag kriterlerini önemsediklerini ve AB ile Türkiye arasındaki diyalogun daha etkili hale getirilmesini arzu ettiklerini ifade etti. Türkiye'de yerleşik Danimarkalı firma temsilcileri ise yıllar önce başladıkları yatırımlarını artırmayı planladıklarını belirtti.

Estonyalı bilişim firmaları Türk girişimcilerle buluşacak

Estonya, kamu ve özel sektör hizmetlerini çevrimiçi uygulamalarıyla yürüten dünyadaki öncü ülke. Ülkede 'e-Estonia' adı ile geliştirilen elektronik kimlik sistemi ile genel seçimler dahil olmak üzere sınırsız sayıda çevrimiçi çözümler üretiliyor. Estonya, e-ikamet uygulamasıyla dünya üzerindeki herkese, konuma bağlı olmaksızın çevrimiçi iş kurma hakkını güvenli ve erişilebilir bir şekilde tanıyor.

Farklı konular ele alınacak

Girişimcilik açısından Avrupa'nın hane başına en çok girişimci firmaya sahip ülkesi olan Estonya'da önde gelen başarılı girişimler arasında Skype, Nortal, Cyber.ee, Defendec.com, TransferWise, Lingvist ve GrabCAD gibi firmalar yer alıyor. Ancak Türk yatırımcılar tarafından henüz yeterince tanınmayan bu potansiyelin DEİK/Türkiye-Estonya İş Konseyi tarafından düzenlenecek Mayıs ayındaki etkinlik ile keşfi planlanıyor. DEİK/Türkiye-Estonya İş Konseyi organi-

zasyonu ve Enterprise Estonia işbirliğiyle 24-26 Mayıs 2017 tarihleri arasında Estonya'nın başkenti Talin'e bir bilgi iletişim teknolojileri ve girişimcilik heyeti ziyareti gerçekleştirilecek. Etkinlik kapsamında düzenlenecek seminer ile Estonya ekonomisinin gelişiminde bilgi teknolojilerinin rolü, dijitalleşme, kamu ve özel sektör hizmetlerinde bilgi teknolojilerinin kullanımı, Türkiye ve Estonya arasında bilgi teknolojileri alanında işbirliğinin geliştirilmesi ele alınacak ve Estonya'daki başarılı teknoloji ve girişimcilik firmaları ile bir araya gelme imkanı oluşacak. Ziyaret kapsamında Türk firmalar 25-26 Mayıs 2017 tarihleri arasında dünyanın her tarafından etkinliklere katılacak yatırımcılar ile girişimcilerin bir araya geleceği LATITUDE59 etkinliğine de indirimli olarak katılabilecek. Dijital sağlık, finans teknolojileri, akıllı şehirler gibi konuların ele alınacağı LATITUDE59 ile Türk girişimci ve yatırımcılar farklı bir iş buluşmasına tanıklık edecek.

Türk girişimcilere cazip Portekiz pazarı

Türk ve Portekizli iş dünyası temsilcileri DEİK ev sahipliğinde, Portekiz'in Ankara Büyükelçiliği işbirliğiyle 22 Mart 2017 tarihinde, İstanbul'da, 'Portekiz Yatırım Semineri'nde bir araya geldi.

Portekiz'in Ankara Büyükelçisi Paula Leal da Silva, Lizbon Yatırım Ajansı Yönetici Direktörü Rui Coelho, Portekiz'de yatırımı bulunan Türk firma temsilcileri ve Portekiz pazarına ilgi duyan Türk girişimcilerin yoğun katılımlarıyla gerçekleşen toplantıda, DEİK/Türkiye-Portekiz İş Konseyi Başkanı Berna İlter, DEİK çatısı altında İş Konseyi'nin yapısı ve faaliyetleri hakkında bilgi verdi. 2016 yılında bir önceki yıla göre %18 ar-

tış göstererek 1.3 milyar ABD Doları olarak gerçekleşen ikili ticaret hacminin potansiyelin altında olduğuna işaret eden İlter, üçüncü ülkelerde işbirliklerinin artırılmasına yönelik de çalışmalar yaptıklarını ifade etti.

"Gayrimenkul ve turizmde fırsatlar var"

Portekiz'in Ankara Büyükelçisi Paula Leal da Silva, Türkiye ve Portekiz'in tarihsel bağları olduğuna ve iki ülkenin birçok ortak noktası olduğuna değindi. Lizbon Yatırım Ajansı Yönetici Direktörü Rui Coelho ise, Lizbon'un gayrimenkul ve turizm sektörlerinde girişimciler için sunduğu fırsatlardan bahsetti.

İrlanda'da "Türkiye Günü"ne yoğun katılım olacak

AB'nin en genç nüfusa sahip olan ülkesi İrlanda ve Türkiye arasındaki dostane ilişkiler 16'ncı yüzyıla kadar uzanıyor. İki ülke yeni işbirliklerine hazırlanıyor. 2015 yılında ekonomisi %7,8 oranında büyüme gösteren İrlanda ekonomisinde inşaat, sürdürülebilir tarım ve hayvancılık, yenilenebilir enerji, bilgi ve iletişim teknolojileri, finansal hizmetler, ilaç sanayi ve eğitim sektörleri öne çıkıyor. Teknoloji sektörüne önemli ölçüde yatırım yapan İrlanda, Apple, Google, Huawei, Facebook, Accenture, IBM, Uber, LinkedIn gibi birçok uluslararası teknoloji devinin doğduğu ülke. Finansal hizmetler sektöründe; dünyadaki serbest yatırım fonlarının yüzde 40'ından fazlası İrlanda'da işlem görüyor.

Bin iki yüz civarında yabancı sermayeli firmaya ev sahipliği yapan İrlanda, 2020 yılı hedefleri kapsamında enerji üretiminin yüzde 40'ını yenilenebilir enerji

den elde etmeyi hedefliyor ve bu hedefe ulaşmak için her yıl 2,7 milyar Avro değerinde 300 MW rüzgar enerjisi yatırımı yapması gerekiyor. Ayrıca, İrlanda'daki konut ihtiyacının karşılanması için her yıl 25.000 civarında yeni konut inşa edilmesi gündemde.

İşbirliği fırsatları görülecek

DEİK/Türkiye-İrlanda İş Konseyi ve Enterprise Ireland işbirliğiyle 24-25 Nisan 2017 tarihlerinde Dublin'de düzenlenecek ve Türk iş dünyasından önde gelen temsilcilerin katılımı göreceği "Türkiye Günü" etkinliğinde Türk ve İrlandalı iş dünyası temsilcileri bir araya gelerek yatırım ve işbirliği fırsatlarını görüşecek. Türk şirketlerinin, İrlanda'da özellikle yenilenebilir enerji alanları içerisindeki önemli derecede artış gösteren altyapı gelişmelerinden faydalanmak için potansiyel yerli ortaklarla girişim başlatma potansiyeli de mevcut.

Pakistan ile ekonomik ilişkiler masaya yatırıldı

DEİK/Türkiye-Pakistan İş Konseyi, Pakistan Ulusal Meclis Başkanı Sardar Ayaz Sadık ve heyetindeki milletvekilleri ile 29 Mart 2017 tarihinde İstanbul'da bir çalışma yemeği gerçekleştirdi. Türkiye ile Pakistan arasındaki ekonomik ilişkilerin masaya yatırıldığı çalışma yemeğinde konuşan DEİK/Türkiye-Pakistan İş Konseyi Başkanı Atilla Demir Yerlikaya, Türkiye ve Pakistan'ın dosttan öte, iki kardeş ülke olduğunu söyledi. Pakistan Ulusal Meclis Başkanı Sardar Ayaz Sadık ise gerçekleştirdikleri ziyaretin ikili ekonomik ilişkilere de son derece olumlu katkılar sağlayacağına inandığını söyledi.

BÜYÜK GELECEK VAAT EDİYOR

DEİK/Türkiye-Pakistan İş Konseyi Başkanı Atilla Demir Yerlikaya, "Pakistan'ın bugün 185 milyon üzerinde olan nüfusunun %64'ü 30 yaşın altındaki gençlerden oluşuyor. Birleşmiş Milletler verilerine göre önümüzdeki 5 yılda toplam nüfusun 200 milyonu geçmesi, 30 yaş altı nüfusun 120 milyon üzerine çıkması öngörülmüyor. Dolayısıyla nüfus potansiyeli olarak Pakistan'ın büyük bir gelecek vaat ettiği kanısındayım" diye konuştu.

Türkiye ve Cibuti sağlıkta işbirliğine hazırlanıyor

Türkiye'de sağlık sektörü, sağlık sisteminde uygulanan başarılı reformlar ve gerçekleşen destekleyici gelişmelerle son on beş yılda ciddi ilerlemeler kaydetti. Sağlık hizmetlerinde kalitenin yükselmesi, genel sağlık kapsamının genişletilmesi ile sağlığa erişimin artması, ekonomik bakımdan güçlenen ve büyüme rakamlarına eşlik eden istikrarlı siyasi ortam, ülkenin sağlık düzeyinin ve dağılımının iyileşmesine ve gelişmesine vesile oldu. Türkiye'nin izlediği Sağlıkta Dönüşüm Programı ve reform uygulamaları başka ülkeler tarafından takdire şayen, ilham kaynağı olmak ve bir örnek oluşturmakta. Sağlık Bakanlığı 2023 yılı için 2 milyon sağlık turisti ve sağlık turizminden 20 milyar ABD Dolarlık gelir beklentisi hedefi açıklamış bulunuyor.

Sağlık turizmi konuşuldu

DEİK/Türkiye-Cibuti İş Konseyi ve DEİK/Sağlık İş Konseyi ev sahipliğinde iki ülkenin sağlık alanında işbirliklerinin ele alındığı toplantı 17 Mart 2017'de Cibu-

ti Sağlık Bakanı Dr. Djama Elmi Okieh'in Türkiye'yi ziyareti kapsamında DEİK İstanbul ofisinde Türk özel sağlık sektörü temsilcilerinin katılımı ile gerçekleştirildi. Toplantıya DEİK/Türkiye-Cibuti İş Konseyi Başkanı Volkan Kazova ve DEİK/Sağlık İş Konseyi Başkan Yardımcısı Dr. Genco Çetinkanat eş başkanlık ederken, Türkiye ile Cibuti arasında ticari ilişkiler, Türk özel sağlık sektörünün geldiği nokta ve sağlık turizmi alanının gösterdiği gelişmeler ele alındı. Türk özel sağlık sektörünün medikal ekipman, tıbbi malzeme, medikal cihaz, ilaç sektörü ve özel hastanelerinden önde gelen firmaların temsilcilerinin katıldığı toplantıda, her bir firma sundukları ürünler ve hizmetlerle ilgili Bakan ve heyetine bilgi verirken, Cibuti Sağlık Bakanlığı ile işbirliği de gündeme geldi. Bakan Okieh de Cibuti sağlık sektörünün genel sistemini ve ihtiyaç duyulan alanlarla ilgili bilgi verdi. Toplantıda iki heyetin firmaları arasında birebir görüşmeler de gerçekleştirildi.

Türk iş dünyasından Fas çıkarması

DEİK heyeti Fas'ta Rabat ve Kazablanka'da resmi ziyaretlerde bulundu. Önümüzdeki günlerde düzenlenecek İş Forumu öncesinde gerçekleştirilen ziyaret, DEİK/Türkiye-Fas İş Konseyi Başkanı Osman Kocaman'ın yanı sıra Türkiye'nin Rabat Büyükelçisi Ethem Barkan Öz, Rabat Ticaret Ateşesi Önder Duman, Kazablanka Ticaret Ateşesi Gökhan Üsküdar ve Türk iş dünyası temsilcilerinin katılımı ile gerçekleşti.

Gerçekleştirilen toplantılarda, Fas Girişimciler Genel Federasyonu (CGEM) ile düzenlenecek İş Forumu öncesinde karşılıklı yatırım ve ticaret potansiyeli,

Türkiye'nin Afrika açılımı, üçüncü ülkelerde işbirliği fırsatları ele alındı. İş Konseyi Başkanı Osman Kocaman, Fas'ın, Türk özel sektörü için her zaman Afrika'ya açılan en önemli kapı olduğuna vurgu yaptı.

"Fas önemli bir ortak"

Afrika ile Türkiye arasında tüm alanlarda ve her seviyede ekonomik ilişkilerin güçlendirilmek istendiğine işaret eden Kocaman, "Bu süreçte, Fas ticari ve ekonomi olarak çok önemli bir ortağımızdır. DEİK bünyesinde faaliyet gösteren Türkiye-Afrika İş Konseyleri de bu strateji çerçevesinde faaliyetlerini yürütmektedir" dedi.

Yükseköğretimin trendleri belirlendi

Avrasya Üniversiteler Birliği'nin (EURAS) bu yıl ikincisini düzenlediği Avrasya Yükseköğretim Zirvesi (EURIE) İstanbul'da başladı. 53 ülkeden 2.000'nin üzerinde akademisyenin katıldığı ve üç gün süren olan Zirve'de, Avrasya bölgesinin eğitim politikaları ve trendleri belirlendi.

"Türkiye'den tüm dünyaya anlamlı bir mesaj"

Avrasya Yükseköğretim Zirvesi'nin açış konuşmasını yapan EURAS Genel Başkanı ve DEİK/Eğitim Ekonomisi İş Konseyi (EEİK) Başkanı Dr. Mustafa Aydın, "2016 yılında ilk defa düzenlediğimiz EURIE Zirvesi ile beklentilerimizin çok ötesinde bir başarıya ulaştık. Bu başarı sayesinde 'Study in Turkey' markası, dünya çapında bilinen, tanınan ve rağbet gören bir marka haline geldi. Dış Ekonomik İlişkiler Kurulu'nun koordinasyonuyla gerçekleştirdiğimiz ve sektörümüzde dünyanın en büyük üçüncü eğitim zirvesi olan EURIE 2017 sayesinde yepyeni projeler ve işbirlikleri gelişecek. Eğitim diplomasisi açısından son derece büyük önem taşıyan bu üç günlük Zirvede, uluslararasılaşma, eğitim politikaları, öğrenci değişim programları, bölgenin eğitim stratejileri ve fırsatlar konuşuldu, ikili görüşmelerle işbirlikleri yapıldı" dedi.

"Türkiye eğitimde standartları belirleyen ülke olacak"

DEİK Başkanı Ömer Cihad Vardan ise EURIE 2017'nin ortaklarından bir tanesinin DEİK/Eğitim Ekonomisi İş Konseyi olduğuna dikkat çekti. Başkan Vardan, "Değişimin önünde durulmaz. Değişim ise en çok eğitim alanında göze çarpıyor.

Eğitim ise değişimi hızlandıran bir özelliğe sahip. Bizlerin bu değişim dalgasını reddetmek gibi bir lüksü yok. Fakat bizlerin değişimi yönlendirmek, onu toplumumuzun faydasına olacak şekilde kanalize etmek gibi önemli bir görevi ve sorumluluğu var. Kendi öz değerlerimizle, kültürümüzle, toplumsal dinamiklerimizle ve mevcut potansiyelimizle barışık bir değişim sürecini yönetmek durumundayız. Bunu yaparken de her düzeyde eğitimi, değişim sürecinin en önemli yerine konumlandırmalıyız. Bugün baktığımızda üniversitelerimizin tamamı uluslararası standartlara sahip" dedi.

DEİK Başkan Vardan, "İşte tam da bu noktada, eğitim, belki birçok konunun önüne geçiyor. Bu bağlamda, 2011 yılında kurulan DEİK/Eğitim Ekonomisi İş Konseyi, rekabetin çok fazla olduğu küresel eğitim

53 farklı ülkeden iki binin üzerinde kişi katıldı

Aralarında Amerika, Almanya, Çin gibi dünya yükseköğretimine yön veren ülkeler başta olmak üzere, Brezilya'dan İran'a, Türkiye Cumhuriyetlerinden Balkanlara kadar 53 farklı ülkeden iki binin üzerinde rektör, rektör yardımcısı,

akademisyen ve uluslararası eğitim sektöründen uzmanın katıldığı, 200 standın yer aldığı fuar ile eş zamanlı olarak, 75 ayrı konuşmacının yer aldığı 33 panel ve seminere ev sahipliği yapıldı. Eğitim diplomasisi açısından son

derece büyük önem taşıyan üç günlük Zirvede, uluslararasılaşma, eğitim politikaları, öğrenci değişim programları, bölgenin eğitim stratejileri, trendleri ve fırsatlar konuşulacak, ikili görüşmelerle işbirlikleri yapıldı.

sisteminde ülkemizin konumunu güçlendirmeyi amaçlarken, eğitime bağlı ekonominin de canlanmasını hedefliyor" dedi. 200'e yaklaşan sayısı ile Türkiye'de üniversitelerin dünya standartlarını yakaladığını ifade eden DEİK Başkanı Vardan, "değişim ve dönüşüm sürekli devam ediyor. Standartlarda çıta sürekli yükseliyor. Bizler de bu standartları yakalamaya çalışan değil, eğitimde

yeni standartları belirleyen, çıtaları yükselten bir ülke olmak istiyoruz" ifadelerini kullandı.

"Türkiye'nin uluslararasılaşma alanında rekabet gücü artacak"

Yükseköğretim Kurumu (YÖK) Başkan Vekili Prof. Dr. Hasan Mandal ise, Türkiye'de toplam 183 üniversite sayısına ulaşıldığını hatırlattı ve "Türkiye'deki 183 üni-

versitede toplam 7 milyondan fazla öğrenci öğrenim görüyor. Bu rakamla Türkiye, toplam öğrenci sayısında Avrasya Yükseköğrenim Alanı'nda Rusya'dan sonra ikinci sırada. Türkiye'deki üniversitelerde öğrenim gören uluslararası öğrenci sayısı ise yüz bini geçti. Öte yandan üniversitelerimizin bölgesel bazda kalkınma stratejilerine destek vermesi amacıyla çalışma-

"Hedefimiz huzurla kalkınmış Türkiye"

Milli Eğitim Bakanı Dr. İsmet Yılmaz, Zirve kapsamında gerçekleştirdiği açış konuşmasında son 15 yılda eğitime ayrılan bütçe artışına dikkat çekti. Bakan Yılmaz, 2001 yılında genel bütçenin yüzde 10'unu teşkil eden ve yaklaşık 11 milyar TL olan eğitim bütçesinin, 2017 yılında genel bütçenin yüzde 20'sine ve 202 milyar TL'ye ulaştığına dikkat çekti. Milli Eğitim Bakanı İsmet Yılmaz, "Eğitimden önemli hiçbir konu olamaz. Eğitimi ihmal eden her şeyi ihmal eder. Örneğin bakanlık olarak derslik sayısını ve öğretmen başına düşen öğrenci sayısını daha makul seviyelere indirmek için var gücümüzle çalışıyoruz. Çünkü bizim anlayışımıza göre iki gün birbirine eşit olan ziyadadır. Yükseköğrenim konusunda ise eğitim diplomasisi kavramı çerçevesinde uluslararası eğitim kuruluşlarıyla her alanda işbirliğini yoğunlaştırmamız gerekiyor" diye konuştu.

larımızı sürdürüyoruz. Halihazırda beş ayrı üniversiteye, bölgesel kalkınmanın desteklenmesi noktasında YÖK'ten yetki devri söz konusu. Başka bölge ve üniversiteler için de çalışmalar sürüyor. Araştırma odaklı üniversiteler çalışmasına da devam ediliyor. Şu ana kadar 52 üniversitemiz bu konu hakkında başvuru yaptı. Haziran ayında sürece başlayacak" dedi.

2016 EKONOMİK BÜYÜME DEĞERLENDİRMESİ

"Ekonomi yönetiminin aldığı kararlar etkisini gösterdi"

TÜİK tarafından açıklanan 2016 yılı büyüme rakamlarına ilişkin açıklamalarda bulunan DEİK Başkanı Ömer Cihad Vardan, şunları söyledi: "2016'da dünya genelinde küresel ticaretin daralması, ülkemizde ise yaşadığımız hain darbe girişimi dahil türlü terör olaylarının ülkemiz ekonomisine olumsuz etkilerine rağmen, kişi başı milli gelirimizin 11.000 ABD Doları düzeyinde tutunması ve yıl genelinde GSYH'nın %2,9 büyümesini oldukça olumlu bir gelişme olarak nitelendiriyorum. Hangi ülke bunca ağır şartlar altında büyümesini sürdürebilirdi. Hamdolsun, ülkemiz bunu başa-

mıştır. Hiç şüphesiz bu, ülkemizin karşılaştığı sorunlara karşı, ekonomi yönetiminin aldığı kararların, büyüme rakamlarına olan olumlu etkisini bizlere gösteriyor. İtici güç işlevini üstlenen iç talep artışının ve son çeyrekte ivmelenmiş özel tüketim harcamalarının yanı sıra yatırımların da büyüme kaydetmiş olmasına bizim için çok önemlidir."

Bu rakamlar içinde bulunduğumuz ortamda sevindirici olmakla beraber, 2023-2053-2071 hedeflerine giden yolda olması gerekenin altında. Daha yüksek ve arzuladığımız büyüme rakamlarını yakalayacağımıza olan inancımız tamdır."

RAPORDA DİKKAT ÇEKEN ÜÇ ÜLKE: İRAN, İRAK VE SURİYE

DEİK'in merceğinden Ortadoğu ülkeleri

DEİK/Orta Doğu-Körfez Bölge Koordinatörlüğü tarafından hazırlanan bölge raporunda, 2017 yılında Orta Doğu ülkeleri ile ekonomik ilişkilerin seyri ele alınıyor. Raporda en çok dikkat çeken nokta 2016 gerçekleştirmeleri ve 2017 yılında bölge ülkeleri ile ticaretimizin gelişeceği öngörüsü. Ülke bazlı gelişmelerin 2015-2016 ihracat ve ithalat verileri ışığında dikkate alındığı rapor ile bölgedeki olumsuz ekonomik ve siyasi gelişmelere rağmen Türkiye'nin ihracatında yüzde 2 oranında artış gerçekleştiği; ithalatında ise yaklaşık yüzde 4 oranında bir artış yaşandığı ifade ediliyor. Bu veriler ışığında Türkiye'nin Orta Doğu-Körfez bölgesi ile ticari ortaklığının umut vaat ettiği ve olumlu gelişmeler ışığında hızlı bir büyüme sürecine gireceği tahmin ediliyor. İran, Irak ve Suriye ise raporda dikkat çeken üç ülke.

Irak ile yeni sınır kapıları ticareti artıracak

2016 yılında en fazla ihracat yapılan 4'üncü ülke olan Irak ile 2016 yılı itibarıyla Türk müteahhitlik firmalarının Irak'ta üstlendikleri projelerin toplam kümülatif değeri 23,6 milyar ABD Doları'na ulaştı. Türk ürünleri Irak pazarında en kaliteli ürün grubunu oluşturuyor ve Irak halkının tercihlerinde en üst sıralarda yer alıyor. Irak'ta üretim ve sanayi çok sınırlı düzeyde kaldığı için ithalata bağımlı bir konumda. İhracatımızda gıda maddeleri, demir-çelik, hazır giyim, mobilya, beyaz eşya başlıca ürünler olarak yer alıyor.

1980'li yıllardan bugüne Türkiye, Irak'ın en önemli ticaret ortağı. Bu nedenle Irak uzun vadeli değerlenmesi için gerekli bir pazar. En zor zamanlarda ve koşullarda bile Irak ile Türkiye'nin ticaretinin kesilmediği görülüyor. Gündemde olan yeni sınır kapılarının açılması ile birlikte taşımacılıkta da bir rahatlama bekleniyor. Ayrıca Türkiye, Iraklıların en çok tercih ettiği tu-

rizm destinasyonu olmaya devam ediyor. Iraklı hastalar tedavi için de Türkiye'yi tercih ediyor.

İran inşaat sektörü için büyük önem taşıyor

Orta Doğu'nun en büyük ikinci ekonomisi İran ile 2015 yılı başından tarihinden itibaren geçerli olan Türkiye-İran Tercihli Ticaret Anlaşması ile Türkiye 125 üründe gümrük vergisi indirimi elde ederken İran, 140 üründe gümrük vergisi indirimi aldı. Anlaşmaya yeni ürünler ilave edilmesine ilişkin görüşmeler gerçekleştiriliyor. Yatırımların kalkması ile birlikte İran'ın uluslararası piyasalara özellikle Batı Ülkelerine petrol ihracatının da önü açıldı. Yine yaptırımların kalkması ile birlikte İran'ın ihtiyaç duyduğu altyapı projeleri önceliklendirilmiş oldu. Müteahhitlerimiz işte tam da bu aşamada İran inşaat sektörü için büyük önem taşıyor. Müteahhitlerimiz ve finans kuruluşlarımız işbirliğinde, finansman imkanlarının kolaylaştırılmasına dönük çalışmalar sürüyor. Ülkede iş yapmak için ise ticari istihbarata ulaşmak oldukça zor. Ancak yaptırımların kalkması ile öncelikli olarak tüketici talebinde artış meydana geldi ve ardından da

sanayinin modernize edilmesi gündeme geldi. Raporda Türk firmalarına ihracat faaliyetlerinde dört sektör hedef olarak gösteriliyor; makina ve elektrikli ekipman, tekstil, metaller ve kimyasallar. 2016 yılında İran'a ihracatımız 4,9 milyar ABD Dolarına ulaştı. 2017 yılında bu rakamın 6 milyar ABD Dolarını aşması bekleniyor. Dünya Bankası tahminlerine göre, İran'a yönelik doğrudan yabancı yatırımların 2017 sonuna kadar 4 milyar ABD Doları seviyesine yükselmesi bekleniyor. Raporda turizm sektöründe olası işbirliklerine de dikkat çekiliyor. Türkiye'ye İran'dan yılda ortalama 1,8 milyon turist geliyor.

Suriye ile ihracatta canlanma başladı

Raporda ele alınan ülkelerden bir diğeri ise, 2011 yılından bu yana savaşın içinde olan Suriye. Beşeri sermaye ve altyapının adeta sıfırlanmış durumda olduğu Suriye'ye ilişkin tahminler 2016-2019 yılları arasında ekonominin ortalama olarak yıllık %3,9 oranında küçülmesi, 2010-2015 döneminde ülkede ihracat yüzde 80 oranında düştü. Ulaştırma altyapısı büyük ölçekte zarar görürken, yine enerji ve su sistemleri ile birlikte

sağlık ve eğitim sistemlerinde büyük sıkıntılar yaşanıyor. Ülkedeki hastanelerin %50'si tahrip edilmiş durumda. 4500 okul kullanılamaz hale geldi, 30 kadar enerji santrali hizmet dışı kaldı. Humus ve Ban-yas'taki rafineriler yüzde 50 kapasite ile çalışabilmekte.

Suriye'nin yeniden yapılanması için 460 milyar ABD Dolarlık bir yatırım hedeflenmekte. Dikkat çekilen nokta, Suriye'nin ithalatında ilk 5 ülke arasında halihazırda Türkiye'nin yer alıyor olması. 2010 yılında yani iç savaş öncesi dönemde Suriye'ye ihracatımız 1,9 milyar ABD Doları iken, 2016 yılında ihracatımız 1,2 milyar ABD Doları'na ulaşmış durumda. Rakamlar oldukça dikkat çekici zira Suriye'ye ihracatımızda neredeyse savaş öncesi döneme yaklaşmış bulunuyoruz. Suriye'de barışın tesis edilmesi sonrasında Irak'ta olduğu gibi Suriye'nin yeniden yapılanmasında Türk müteahhitlik firmalarının yer alması önem taşıyor.

DEİK/Orta Doğu-Körfez Bölge Koordinatörlüğü tarafından hazırlanan rapora <http://www.deik.org.tr/uploads/turkiye-orta-dogu-ve-korfez-is-konseyleri-bolge-ekonomik-degerlendirme-raporu.pdf> adresinden ulaşabilirsiniz.

